

خداآوند ایمان را واجب کرد برای پاکی از شرک ورزیدن، و نماز را برای پرهیز از خود بزرگ دیدن، و زکات را موجب رسیدن روزی، و روزه را تا اخلاص آفریدگان آزموده گردد، و حج را برای نزدیک شدن دینداران، و جهاد را برای ارجمندی اسلام و مسلمانان، و امر به معروف را برای اصلاح کار همگان، و نهی از منکر را برای بازداشت بنیخدا.

حکمت ۲۵۲ نهج البالغه

چکیده بیانات مقام معظم رهبری در پیام نوروزی و سخنرانی روز اول فروردین

حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیام به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۶ هجری شمسی، با تبریک ولادت حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) و عید نوروز به همهی هم‌میهنان و ایرانیان پویژه خانواده‌های معظّم شهیدان و ایثارگران و با آرزوی سالی همراه با برکت، امانت و رفاه برای مردم ایران و مسلمانان جهان، سال جدید را سال «اقتصاد مقاومتی»: تولید- اشتغال- نام‌گذاری کردند.

«همت جوانانه» و «حرکات مؤمنانه فراگیر» دو شاخص در ارزیابی موفقیت‌ها و پیشرفت‌های ملت ایران بود که رهبر انقلاب اسلامی به آن اشاره و خاطرنشان کردند: مشاهده و اطلاع از فعالیت‌های پر شور و مبتکرانه علمی، فرهنگی، تولیدی و ورزشی هزاران گروه جوان در سراسر کشور و برگزاری جلسات و فعالیت‌های گرم و گیرای دینی، از جمله نقاط مثبت و شادی‌آفرین برای کشور و ملت ماست.

حضرت آیت الله خامنه‌ای سپس تلحیحاً و سخنی‌های

سال قبل را مربوط به مشکلات معیشتی و اقتصادی

مردم پویژه طبقات ضعیف و متوسط دانستند و

افزوندند: من از وضع مردم مطلع هستم، بنابراین تلحی

کام مردم به پویژه طبقه ضعیف را از مشکلات اقتصادی

همچون «گرانی، بیکاری، تبعیض‌ها و نابرابری‌ها و

آسیب‌های اجتماعی» با همهی وجود حس می‌کنم.

رهبر معظم انقلاب در اجتماع عظیم زائران و

مجاوران حرم مطهر رضوی (علیه السلام)، نیز افزوندند:

کشور بنست ندارد، راه حل مشکلات مردم مدیریت

انقلابی و کارآمد است. ایشان، «مسائل معیشتی

و اقتصادی» و «انتخابات» ارديبهشت ما را دو

موضوع مهم سال جدید خواهندند و بر ضرورت حل

همهی مشکلات کشور در سایهی «مدیریت‌های

متدين، انقلابی، کارآمد و پر انگیزه» تأکید نمودند.

رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: هرگاه

مدیریت انقلابی، فعال و پرتحرک داشتیم، کارها

پیش رفته است و هر جا مدیریت‌های ضعیف،

بی حال، نامید، غیرانقلابی و بی تحرك داشتیم، کارها

متوقف یا منحرف شده است، بنابراین باید مدیران،

افرادی با انگیزه‌تر و کارآمدتر باشند و تلاش بیشتری

انجام دهند و بحول و قوه الهی اینگونه نیز خواهد شد.

رهبر انقلاب اسلامی، «بیکاری بخصوص بیکاری

جوانان تحصیل کرده» و «مشکلات معیشتی مردم

پویژه طبقات ضعیف» را دو مشکل اصلی در عرصه‌ی

اقتصادی برشمردند و گره اصلی مشکلات اقتصادی

کشور را «رکود تولید» و «بیکاری» عنوان کردند.

ایشان به ابزار کار پیشرفت‌جهت رونق تولید اشاره

کردند و گفتند: برخی می‌گویند ما ابزار مدرن

برای رونق گرفتن تولید را نداریم اما من می‌گویم

آن دانشمندان جوان ایرانی که توانستند در مدت

کوتاه‌ی، غنی سازی اورانیوم را از ۳۵۰ درصد به

بیست درصد برسانند و کار بزرگی را انجام دهند،

و همچنین موفق به اقدامات شگرف در ساخت

تجهیزات دفاعی و موشکی با وجود تحریم‌های

سخت بین‌المللی شدند و دشمن چهوبنیست را

به تعجب و تحسین واداشتند، قطعاً می‌توانند در

مسیر ساخت ابزار پیشرفت‌جهت تولید قدم بردارند.

ایشان تأکید کردند: اگر ما میدان را برای

جوان‌ها باز کنیم، بسیاری از گره‌ها باز خواهند

شد و تأکید چندین ساله و مکرر برای همکاری

دانشگاه و صنعت در همین چارچوب است.

رهبر انقلاب اسلامی، شرکت عمومی و حضور

همهی واحدان شرایط را در روز رأی گیری،

خواسته‌ی اصلی و مهم خود اعلام و تأکید کردند:

همه وارد شوند و انتخابات پر شوری را رقم بزنند.

ایشان با تأکید بر ضرورت عمل به مرّ قانون در

انتخابات، نتیجه رأی ملت را هر چه که باشد

معتبر و قانونی خواهندند و افزودند: اینجانب هیچ

گاه در انتخابات دخالت نمی‌کنم و نمی‌گویم

مردم به چه کسی رأی بدهند یا ندهند.

مراسم اعتکاف مسجد دانشگاه تربیت مدرس

۳

نوروز؛ همراه با دانشجویان غیر ایرانی

مراسم جشن تحويل سال و روز طبیعت با حضور دانشجویان غیر ایرانی و خانواده آنها توسط معاونت دانشجویی دانشگاه و کانون بسیج اساتید دانشگاه تربیت مدرس برگزار گردید.

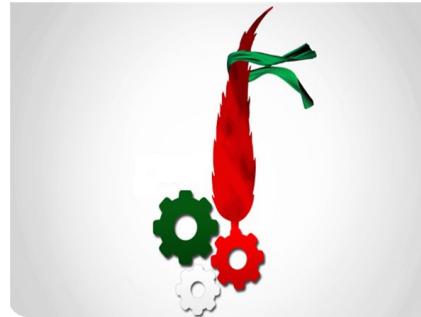
جشنواره حرکت؛ گامی به سوی خلاقیت

برای سومین سال متوالی دانشگاه تربیت مدرس موفق به برگزاری جشنواره حرکت در سطح کیفی مناسبی شد که استقبال ریس، معاونان و مستولان را درپی داشت.

۹

اهمیت موقوفیت شناسی اقتصاد مقاومتی

موقوفیت اقتصاد مقاومتی در گروی اجرایی کردن سیاست‌های آن، به جای برخورد شعارگونه با آن است. در این نوشستار، اقدامات پیشنهادی در سطوح مختلف مطرح شده است.

اکنون بجز اعضا دائsem شورای امنیت خودساخته!؟ و دارای حق و تو و فاتحان جنگ دوم جهانی که همگی سلاح هسته‌ای دارند، تنها هند و پاکستان و کره شمالی به طور رسمی سلاح هسته‌ای دارند.

هنر مصلحانه، هنر مفسدانه

هستند هنرمندانی که از ایرانی و یا اسلامی بودنشان جز پوسته‌ای نمانده و بطن آنان از محتوای همسو با تفکرات نویسنده و سیاست‌جنبه‌ی غرب پُرشده است.

ارتش؛ کلمه طیبه

بالاخره مقاومت نیروهای خودی کارساز شد و دشمن در منطقه‌ی مزبور، دیگر قادر به پیشوای نبود و هرگونه تحرکی مذبوحانه دشمن با ناکامی مواجه شد.

۱۲

نفوذ فکری؛ برگ برنده جنگ جهانی دوم

گزارش

گامی به سوی خلاقیت

برای سومین سال متولی دانشگاه تربیت مدرس موفق به برگزاری جشنواره حرکت در سطح کیفی مناسبی شد که استقبال ریس، معاونان و مسئولان دانشگاه را درپی داشت.

در بخش بخش رقابتی ترویج، انجمن‌های علمی-دانشجویی برگزیده، قابل تقدیر و قابل تشویق معرفی کرد و در حوزه رقابتی برنامه برتر خلاقانه نیز انجمن مدیریت فناوری و اطلاعات به عنوان انجمن برگزیده، انجمن آموزش بهداشت و ارتقای سلامت به عنوان انجمن قابل تقدیر و انجمن چهارگانه سیاسی به عنوان انجمن قابل تشویق شناخته شدند؛ در بخش نشریات دانشجویی نیز انجمن‌های علمی-دانشجویی باستان‌شناسی، علوم سیاسی و زبان و ادبیات عربی به ترتیب به عنوان انجمن‌های علمی-دانشجویی برگزیده، قابل تقدیر و قابل تشویق معرفی شدند. در حوزه رقابتی آموزش، انجمن‌های علمی-دانشجویی مهندسی برق و کامپیوتر، آمار و بیوفیزیک به ترتیب به عنوان انجمن‌های علمی-دانشجویی برگزیده، قابل تقدیر و قابل تشویق شناخته شدند. همچنین هیأت داوران

دکتر محمد تقی احمدی ریاست دانشگاه

حلول سال نو و بهار پر طراوت را که نشانه قدرت لایزال الهی و تجدید حیات طبیعت می‌باشد، به تمامی عزیزان تبریک و تهنیت عرض می‌نماید امید است در پرتو الطاف بیکران خداوندی و به توفیق و مدد حق تعالی سالی سرشار از برکت و معنویت و موقفیت، سلامت و بهروزی، طراوت و شادکامی، عزت و کامیابی را پیش رو داشته باشد.

دکتر امین ناصری معاون فرهنگی و اجتماعی

بر چهره‌ی گل نسیم نوروز خوش است برای همه دانشگاهیان سالی سرشار از امید و نشاط از درگاه حضرت حق آرزو دارم.

سرآغاز

حمید مطهری

سردبیر

همت جوانانه

سال ۱۳۹۶ آغاز شد، سالی جدید با آرزوهای جدید. بهترین سرآغاز دعای خیر و آرزوی سلامتی، سعادت، شیادی، موفقیت و پیشرفت مادی و معنوی برای تمام ملت ایران و مخصوصاً جامعه دانشجویان، اعم از دانشجویان، استادی و کارکنان محترم دانشگاه تربیت مدرس از درگاه خدای یکتا است. ایام آغازین سال نو و روزهای پیش رو رخدادها و مناسبتهای فرهنگی، مذهبی، تاریخی، ملی، نظامی، سیاسی و حتی علمی زیادی داشته و خواهد داشت که از درگاه خداوند منان آرزوی موقفیت همه‌ی ملت شریف ایران خصوصاً جامعه دانشگاهی عزیز را در همه این عرصه‌ها خواستاریم.

همچنین در خواست می‌نمایم تا همه عزیزان اعم از دانشجویان، استادی و کارکنان دانشگاه در سال جاری دیدگاهها، تحلیل‌ها، یادداشت‌ها و تفکرات ارزنده خود را جهت انعکاس و اطلاع‌رسانی عمومی برای نشریه چشمۀ ارسال نمایند. امیدوارم خبرهای موقفیت تک‌تک دانشجویان عزیز، استادی معزز و کارمندان خدوم دانشگاه تربیت مدرس را نیز در سال جاری از طریق نشریه چشمۀ منتشر و به آگاهی جامعه علمی کشور پرسانیم و تلاش وافری در این زمینه از جنس همت جوانانهای کشور از جوانان کشور از جنس همتی است که مقام معظم رهبری بیان نمودند: «اطلاع از فعالیت‌های هزاران گروه جوان در سرتاسر کشور دارم، که به فعالیت‌های پُر شور خود، چه در زمینه‌های علمی، چه در زمینه‌های فرهنگی، چه در زمینه‌های ورزشی، چه در زمینه‌های تولیدی، سرگرم هستند و اشتغال دارند، کارهای نو و ابتکارهای نویی را دارند ارائه می‌دهند و برای آینده‌ی کشور ذخیره فراهم می‌کنند». امیدوارم به بیان رئیس محترم جمهور «سال جدید، سال پیشرفت بیشتر برای ملت عزیز و اشتغال بیشتر برای جوانان ما» باشد.

حجت الاسلام والملسمین دکتر فلاح رفیع مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه

به نام هستی بخش هستی
باغ و بهار را بگو لاف خوشی چه می‌زنی
من بنمایم خوشی گر برسد بهار من
یا مقلب قلب ما آباد کن
یا محول حال ما را شاد کن

فرادری‌سین بهار نشانه‌ای از رستاخیز بی‌پائیز جهان هستی است. در این سرآغاز حیات مجدد طبیعت فرصت را مقتنم می‌دانم تا ضمن تبریک سال جدید، از خدای منان نشاط و شادابی و طراوت را همراه با سعادت و خوشبختی برای شما و خانواده محترم خواستار باشم. به امید فرارسیدن بهار جانان و خورشید تابان از مشرق ایمان.

دکتر یعقوب فتح الهی معاون پژوهشی

حلول سال نو و بهار پر طراوت را که نشانه قدرت لایزال الهی و تجدید حیات طبیعت می‌باشد، به تمامی عزیزان تبریک و تهنیت عرض می‌نماید امید است در پرتو الطاف بیکران خداوندی و به توفیق و مدد حق تعالی سالی سرشار از برکت و معنویت، سلامت و بهروزی، طراوت و شادکامی، عزت و کامیابی را پیش رو داشته باشد.

دید و بازدید نوروزی دانشگاهیان

مراسم دید و بازدید نوروزی دانشگاهیان در سالن تربیت بدنی دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد. در این مراسم که با حضور رئیس دانشگاه دکتر احمدی و مسئول نهاد رهبری حجت‌الاسلام‌والمسلمین دکتر فلاح‌رفیع برگزار گردید، اعضاء هیأت علمی و کارکنان دانشگاه ضمن دیدار و ملاقات حضوری، سال جدید و نیز مصادف بودن آن با ایام معنوی ماه رب را در فضایی صمیمی به یکدیگر شادباش و تبریک گفتند.

اعضای محترم هیأت علمی، دانشجویان و کارمندان دانشگاه، از آنجا که این دانشجویان دور از والدین زمان زیادی در کشور عزیزان بسر می‌برند لازم است در خصوص مسائل رفاهی و معیشتی دانشجویان نیز اقداماتی انجام شود. در این راستا هر ساله معاونت دانشجویان دانشگاه - دفتر امور دانشجویان غیر ایرانی و کانون بسیج اساتید دانشگاه برنامه متنوعی برای دانشجویان غیر ایرانی برگزار می‌کند. یکی از این برنامه‌ها مراسم جشن تحويل سال ۱۳۹۶ و دیگری روز طبیعت می‌باشد که در ۱۳ فروردین ماه برگزار شده و بیش از ۱۵۰ نفر از دانشجویان غیر ایرانی به مردم ایران آمده از کشورهای افغانستان، سوریه، لبنان، سنت‌کلار، بنگلادشت، سریلانکا، یمن، و حتی تعدادی از واستگان فرهنگی سفارتهای کشورهای خارجی در تهران در این مراسمها شرکت می‌کند. در برنامه جشن تحويل سال، سفره هفت و غذاهای متنوع از کشورهای مختلف و کشور عزیزان که توسط دانشجویان و خانواده‌ها با حمایت مادی دانشگاه تهیه شده است، قرار دارد.

نوروز دانشجویان غیر ایرانی

مراسم جشن تحويل سال ۱۳۹۶ و روز طبیعت با حضور دانشجویان غیر ایرانی و خانواده آنها توسط معاونت دانشجویان غیر ایرانی و کانون بسیج اساتید دانشگاه در روزهای دوشنبه ۳۰ و ۱۳۹۵ اسفندماه ۱۳۹۶ در دانشگاه تربیت مدرس برگزار گردید.

با توجه اهمیت تبادلات علمی بین المللی و هدف دانشگاه تربیت مدرس در جهت بین المللی شدن، حضور بیشتر دانشجویان غیر ایرانی در دانشگاه برای تحقق این هدف بسیار مهم است. برای ایجاد جذابیت در دانشگاه برای حضور دانشجویان غیر ایرانی لازم است بستر مناسب در دانشگاه فراهم گردد. علاوه بر ارتقاء سطح علمی دانشگاه و نهادینه کردن فرهنگ پذیرش دانشجویان غیر ایرانی توسط

گم کرده راه

الهی ز دو دنیا یک زبان بهر تسبیحت مرا بس، بیش از این شرم مده ...

کند. سخن از مادیت نیست. چیزی فراتر تو را به این جا کشانده است. یادت است که در گل وجودت دمیده شدا دمیدن سرآغاز حیات است، نه مادی، که معنوی است. سرآغاز دیدن است و شنیدن ... سجاده‌های را پهنه کن. تسبیحات را بردار... نیمه‌های شب است. اسماعیل وجودت را قربانی کن، همه چیز در اطاعت محض است و ایصال الی الامطلوب نهایت تoust و این مطلوب خداییست که مهمانش شده‌ای.

آدم که باشی، جوان که باشی و شاید دانشجو که باشی، دلت پر می‌زند برای معنایی متفاوت از زندگی، از حقیقت، از بندگی ... از اینکه بند دلت را گره بزنی به آستان بندگی‌اش. می‌خواهی از همه دل بکنی، از همه چیز و همه کس. حال، خودت هستی و سجاده‌ی پهنه که فضای زیستن توست. اما به نظر می‌آید که نتوان نام زیستن بر آن گذاشت. آخر، ماجرا که مادی نیست؛ که چه جای انکار که مگر می‌شود جسم در بند امیال و آرزوهای دنیاگی، این اندک جا و اندک خواب و اندک خور را مهمانی فرض

ای دل! معتقد شدنت مبارک ...

آیا از خود برون آمدی؟ به که پیوستی؟ به چه پیوستی؟

آری، هنگامه‌ی وصال است. در روپرو یار است و در پشت سر نیز ... این‌ها همه دلتنگی است و بدان که اینجا نماز و روزهات عباداتی مجازیند و تنها حضورت در خانه‌ی یار که معتقد خوانده شدی، خود ارزشمند است و جای بسی افتخار. اما حال که آمده‌ای و عبادات مخلصانه خود را تنها داشتهات می‌دانی، دستان نیازت را بالا ببر و به درگاهش، عذر دوری و معصیت خود را عرضه دار و به یاد بیاور که نیازمند الغفو هستی و استغفار ...

خاطر هست که چه میزان توبه کردي و شکستی! اما باز برگشتی و پیوستی ...!

مبادر آن زمان که نامید شوی که او هست و تواب است، آن هم زمانی که در ایام خودش هستی. رجب که فرا می‌رسد انگار فرشتگان ارض و سماوات مدام طنین این‌الرجیبون سر می‌دهند که کجا یند آنان که می‌همان خدایند در ماه خدا.

و که می‌همانی شدن چه خوش است، آن هم، زمانی که مقصد خانه‌ی یار است و مقصود وصال یار ...

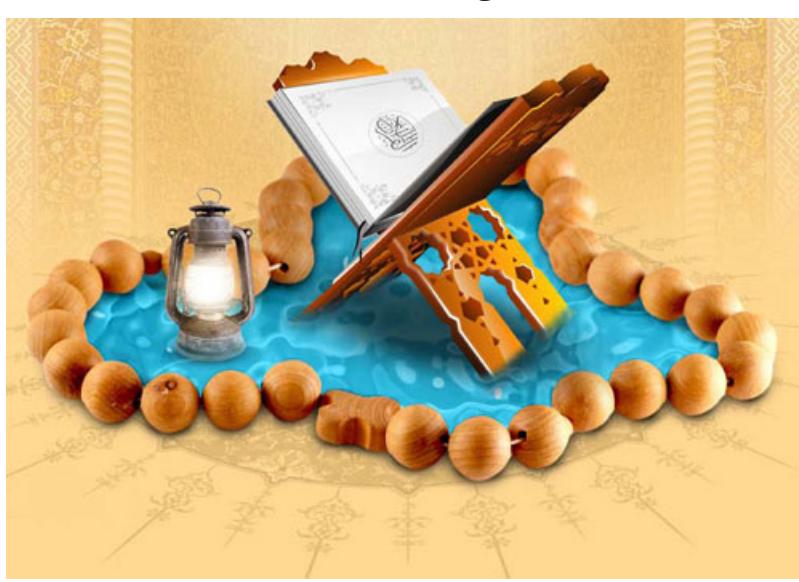
افق

محبوبه سعدی پور

دانشجوی کارشناسی ارشد فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه تربیت مدرس

” سرآغاز دیدن است و شنیدن ... سجاده‌ای تسبیحات را بردار... نیمه‌های شب است. اسماعیل وجودت را قربانی کن، همه چیز در اطاعت محض است و ایصال الی الامطلوب نهایت تoust و این مطلوب خداییست که مهمانش شده‌ای.

آرام آرام، بی آن که صدایی از سکوتمن به گوش کسی برسد، گردآگرد رحمت بی‌شائبه‌اش آمدۀ‌ایم. گاه‌گاهی عقده از دل می‌گشاییم و از برایش دلتنگ می‌شویم؛ آن زمان است که اشک در پنهانی صورت جایی برای سرازیر شدن می‌جوید. آری همین است. بگذار اشکت جاری شود. اصلاً پاکش نکن. آیا آن هنگام که آیی سرد بر چهره می‌ریزی را می‌توانی تصور کنی که چگونه در جستجوی، طراوت آبی رنگ حیات هستی. اکنون هم همان است. نمی‌دانی چه مشتاق می‌شوی آن زمان که اشک به پهنهای صورت می‌ریزی و تنها اوست که می‌اید و می‌بیند.

هنر مصلحانه و هنر مفسدانه

کارشناسی ارشد ارتباط تصویر دانشگاه تربیت مدرس

نگاه

حسین فقیهی

۲- عدم جدایی اثر خلق شده با فرهنگ خالق آن و همچنین ارتباط و اثرگذاری علوم انسانی مان و تفکرات و فرهنگ حاکم بر هنرمندان.

ادامه دارد ...

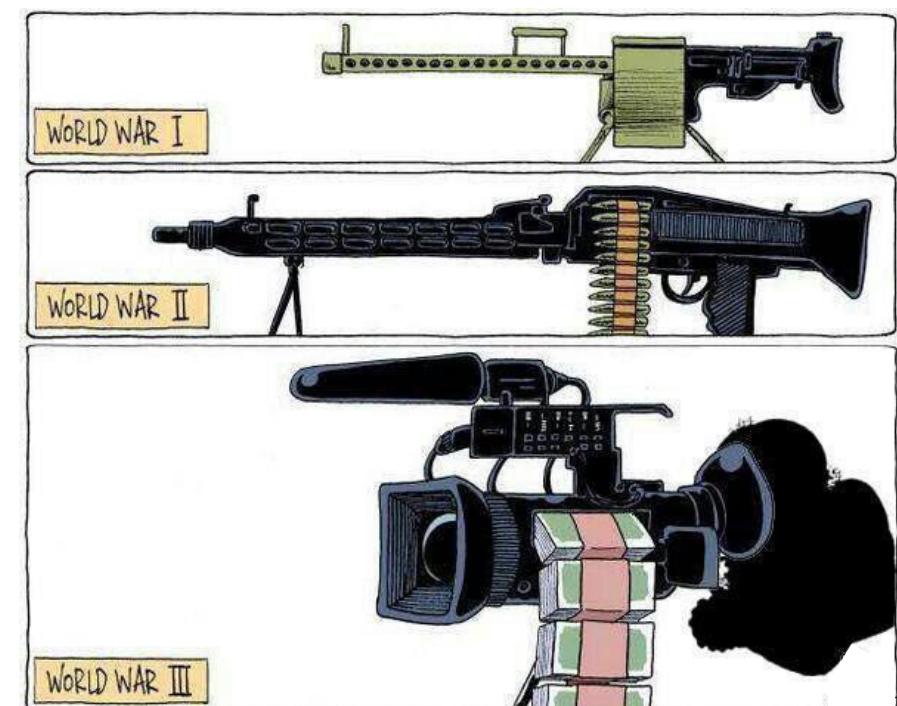
مصادریق بسیاری را در عرصه‌های مختلف می‌توان پرشمرد از جمله همین بهانه‌ی **آغازین سطور پیش رو که در یک کتاب حدوداً صد و بیست صفحه‌ای، مطالب قابل توجهی از کتاب، صرف معرفی هنرمندانی شده که مثلاً در جهت حمایت از هم‌جنس‌بازان، خلق اثر کرده‌اند و نیز هنرمندانی که در جهت جا اندادختن یک مقوله-کوره‌های آدم سوزی- که تناسب آن را برای هدفی خاص بهم بریخته تا حقیقتی را انکار نمایند، آثاری آفریده‌اند و همچنین شناساندن کسانی که شدیداً و قویاً در آثارشان تفکرات ضد دینی و ضد فطری موج می‌زنند و اگر هم قرار است از هنرمند ایرانی و یا مسلمان در این کتاب نامبرده شود به ذکر نام و معرفی هنرمندانی می‌پردازد که پا بر روی ارزش‌های دینی و ملی و یا تقیدات شان نهاده‌اند و از ایرانی و یا اسلامی بودنشان جز پوسته‌ای نمانده و بطن آنان از نویسنده و سیاست جبهه‌ی غرب پُر شده است.**

و همچنین شناساندن کسانی که شدیداً و قویاً در آثارشان تفکرات ضد دینی و ضد فطری موج می‌زنند و اگر هم قرار است از هنرمند ایرانی و یا مسلمان در این کتاب نامبرده شود به ذکر نام و معرفی هنرمندانی می‌پردازد که پا بر روی ارزش‌های دینی و ملی و یا تقیدات شان نهاده‌اند و از ایرانی و یا اسلامی بودنشان جز پوسته‌ای نمانده و بطن آنان از نویسنده و سیاست جبهه‌ی غرب پُر شده است.

نکند که هنرمندان ما را به هر آنچه در بیرون از این مرزهاست مسحور ساخته باشند طوری که سبقه‌ی دیرینه‌ی والا خود را به فراموشی سپرده باشند و آینده‌ی تأثیرگذار فرهنگ و ملیت خود را نبینند و جرئت مناقشه در رویکردهای غربی را پیدا نکرده و پا بر روی فرهنگ و اعتقادات شان نهاده، مجال نظریه دادن برخلاف نظریات و تفکرات باطل را نیابند درحالی که زمانی هنرمندان این دیار به مهارت، جدای از معروف نمی‌پرداختند و تکنیک و محتوا را ممزوج می‌نگریستند.

اگر بسیار خوش‌بینانه و با دیده‌ی اغماس به رویکردهای هنری غرب مخصوصاً هنر حال حاضر، در ظرفیت‌های مختلف بیانی‌اش و هدف اشکار و آگاهانه‌ی آنان در تقابل با ارزش‌های ایرانی بسیاری؛ هرچند که جبهه‌ای واضح در آثارشان پیداست- از سینمای هالیوود گرفته تا معیارهای انتخاب آثار در جشنواره‌های مختلف هنری و غیرهنری- و بازهم اگر همه‌ی موضع علنی و کمر همت برپیشه کن کردن ارزش‌های انسانی بسته‌ی آنان را نادیده بگیریم، به دو نکته‌ی مهم باید توجه داشته باشیم:

۱- عدم وجود تقسیم‌بندی در هنر به صورت هنر مثبت و هنر منفی است؛ هنر ارتقای یا مخترب و اگر بیان قرآنی آن را بخواهیم، هنر مصلحانه و یا مفسدانه.

بخش اول

«این افتخاریست بس بزرگ، که از من خواسته شده تا هنر معاصر را از طرق انتشار این کتاب به مردم ایران معرفی کنم» ادوارد لوسی اسمیت

حمله‌ای که از نظر تاریخی گذشت، بر پشت جلد یکی از کتاب‌های ترجمه‌ای در زمینه‌ی هنر، جای خوش کرده و خودنمایی می‌کند.

هدف، نقد این کتاب نیست و بلکه بیشتر بهانه‌ی است تا باهم دقیق‌تر به جایگاه هنر و اهداف مثبت و منفی آن بنگیریم و دست کم سعی خود را کرده تا آن‌چنان که شایسته‌ی انسان بهره‌مند از فطرت الهی است به رویکردهای مشابهی انجه در امثال این کتاب‌ها و دیگر ابزارهای تأثیرگذار می‌گذرد، سفری حق‌بینانه داشته باشیم.

به راستی در این زمان که تقریباً بر همگان بهوضوح روش گشته که چارچوب‌ها در عرصه‌های مختلف از جمله؛ سیاست، اقتصاد، فلسفه و بهخصوص هنر، طوری از سوی غرب تعریف می‌گردد تا افکار عمومی بهسوی اهداف از پیش تعریف شده‌ی آنان سوق پیدا کند، آیا رواست که ساده‌انگارانه و خوش‌بینانه، چشم‌وگوش‌بسته، تحفه‌ی آنان را بی‌هیچ نقدی، خوراک هنرمندان سرچشمه‌های زلال نوشانده شوند از ماند آب‌های هنرمندانی که بر گنج فرهنگ و معرفت و تفکر خوابیده‌اند.

به راستی در این زمان که تقریباً بر همگان بهوضوح روش گشته که چارچوب‌ها در عرصه‌های مختلف از جمله؛ سیاست، اقتصاد، فلسفه و بهخصوص هنر، طوری از سوی غرب تعریف می‌گردد تا افکار عمومی بهسوی اهداف از پیش تعریف شده‌ی آنان سوق پیدا کند، آیا رواست که ساده‌انگارانه و خوش‌بینانه، چشم‌وگوش‌بسته، تحفه‌ی آنان را بی‌هیچ نقدی، خوراک هنرمندان سازنده با اتكای به فرهنگ غنی خود آغاز کنیم، قاعده‌نه میهو و مسحور آن کoran شویم؟!

مصادریق بسیاری را در عرصه‌های مختلف می‌توان پرشمرد از جمله همین بهانه‌ی آغازین سطور پیش رو که در یک کتاب حدوداً صد و بیست صفحه‌ای، مطالب قابل توجهی از کتاب، صرف معرفی هنرمندانی شده که مثلاً در جهت حمایت از هم‌جنس‌بازان، خلق اثر کرده‌اند و نیز هنرمندانی که در جهت جا اندادختن یک مقوله-کوره‌های آدم سوزی- که تناسب آن را برای هدفی خاص بهم بریخته تا حقیقتی را انکار نمایند، آثاری آفریده‌اند

”

روز اول: اعتکاف؛ دین عقلانی

ایشان ضمن برگزاری برکات و فضایل این ایام مبارک به جایگاه والای عقلانیت در دین پرداختند و افزودند: شرکت در مراسمات مذهبی و عمل به فرایض دینی مبنای عقلی بسیار مستحکمی دارد و بهنوعی پیش و بیش از هر کس برای خود انسان مثمر ثمر می‌باشد.

در طول روز نیز مراسم متنوعی برگزار گردید که خواندن زیارت جامعه کبیره با صوت زیبای حاج مهدی خادم و مولودی خوانی به مناسبت بیلاد باسعادت اولین اختر تابناک امامت امیرالمؤمنین حضرت علی (علیه السلام) از آن جمله بود.

مراسم معنوی اعتکاف اساتید دانشگاه‌های تهران که هر ساله توسط نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه تربیت مدرس برگزار می‌شود، امسال نیز با استقبال پرشور معتکفین آغاز گردید.

این مراسم پرفیض از بامداد سه‌شنبه با ذکر مناجات و صرف سحری و نماز گفتمانی است پیش از آغاز مراسم اعتکاف، حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج آقا قافی به ذکر احکام اعتکاف پرداختند.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج آقا پناهیان نیز سخنران ویژه روز اول این مراسم بودند.

روز دوم: اعتکاف؛ فرستی برای معرفت به خویش

که به دنبال بازارگرمی هستند. کسانی که ادعای مقامات عرفانی را دارند ولی کار آن‌ها چیزی جز شیادی نیست.

مسئول نهاد رهبری دانشگاه تربیت مدرس در بخش‌های دیگری از سخنان خود به اوج معرفت حاصل از اعتکاف اشاره کرد که پی بردن به فقر و نداری خود در پیشگاه الهی است. وی گفت: اگر انسان به این مرحله برسد و کاملاً مضطرب شود آنگاه هر چه بخواهد و یا هر چه به مصلحت او بدانند در ظرف خالی او می‌ریزند و او از اعتکاف بهره‌ی وافی و لازم را خواهد برد.

دکتر فلاخ رفیع در پایان سخنان خود افroot: اعمالی نظیر اعتکاف و زمینه‌های ارتباط با خداوند و نیایش و تفکر در جهان پرزرق و برق امروزی یکی از راههای معنابخشی و رهایی از منجلاب بی‌هویتی است که از سوی رسانه‌های غربی به مردم جهان به‌ویژه به جوانان تزریق می‌شود.

ایشان سپس افزود: در این زمینه باید مواضع بود و فریب شیادان و فریبکاران را نخورد. دکتر فلاخ رفیع با اشاره به صورت ملکی و ملکوتی اعمال دینی به این مطلب توجه داد که فراموش نکنیم اعمال ظاهر ما صورتی ملکوتی دارد که هم در این جهان و هم عمده‌تا در جهان دیگر به انسان برمی‌گردد و تأثیر خود را بر سرنوشت آدمی دارد.

وی ضمن بیان مباحثی در این زمینه گفت در عین حال توجه داشته باشیم که اعتکاف نیز همچون اعمال دیگر آدمی لایه‌های زیرینی دارد که بخش مهم آن علاوه بر ثواب‌های واردشده، تأمل و تفکر برای شناخت خود است و پیدا کردن راه درست و معنا بخشی به زندگی.

ایشان سپس افزود: در این زمینه باید مواضع بود و فریب شیادان و فریبکاران را نخورد.

سخنران ویژه روز دوم اعتکاف نیز حجت‌الاسلام‌والمسلمین دکتر فلاخ رفیع مسئول نهاد رهبری دانشگاه تربیت مدرس بود که بعد از اقامه نماز ظهر و عصر به ایراد سخنرانی پرداخت. ایشان در ابتداء ضمن بیان زمینه‌های توفیق الهی برای انجام اعمال معنوی از جمله افتخار افزود: هرگاه خداوند متعال بخواهد کسی را مورد لطف و عنایت قرار دهد و نعمتی معنوی به او ارزانی دارد، خود زمینه‌های آن را آماده می‌کند. البته این زمینه‌ها خود یک سلسله پیش‌زمینه‌هایی لازم دارد که از سوی بنده فراهم می‌شود و آنگاه خدای متعال لطف خود را شامل حال انسان مؤمن می‌نماید.

حجت‌الاسلام فلاخ رفیع ضمن اشاره به اشعاری از مولانا در این زمینه گفت: اگر کسانی توافقی اعتکاف در این ایام را پیدا نکرده‌اند بدانند که معنویت و نورانیت این ایام مخصوص معتکفین نیست هر چند این عزیزان بهره‌وافری می‌برند، اما دیگران هم می‌توانند با توجه هر چه بیشتر به برکات این ایام و حضور قلب حداکثری، استفاده از این اوقات نورانی بهره‌مند شوند، به‌ویژه از اعمال امداد و داد.

روز سوم: بدرقه معتکفین در فضایی آگنده از معنویت

این مساله خاطر نشان نمود: تحقق این جهاد موجب برتری انسان بر فرشتگان خواهد بود.

نماینده مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها در فرایانی سخنان خود ضمن ذکر اهمیت رسیدگی به محرومین و یتیمان افزود: در کنار کارهایی که دولت انجام می‌دهد و باید هم انجام دهد، هر یک از ما نیز در قبال مستضعفان و محروم‌مان مسئول می‌باشیم و نباید در رسیدگی به آنها کوتاهی کنیم.

قرائت سوره‌های واردہ در اعمال امداد و داد و توسط قاریان مدعو، برنامه دیگر شرکت‌کنندگان در این مراسم بود. پس از آن نیز حاضرین در این مراسم با خواندن دعای امداد و توسط حجت‌الاسلام والمسلمین پورموسوی اعمال پایانی اعتکاف را به انجام رسانند.

شایان ذکر است پس از اقامه نماز مغرب و عشاء و صرف افطاری هم معتکفین ضمن وداع با یکدیگر و دست‌اندرکاران برگزاری مراسم، در فضایی معنوی مورد بدرقه قرار گرفتند.

بعد از نماز هم معتکفین میزبان حجت‌الاسلام والمسلمین حاج آقا محمدیان رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها بودند. ایشان در ابتدای سخنان خود به اهمیت اعتکاف و اثرات آن در روح و جان آدمی پرداخت و توفیق حضور در جمع معتکفین را برای تقویت بصیرت و عرفان پسیار مفید ارزیابی نمود. ایشان در فراز دیگری از سخنان خود ضمن اشاره به خاطرات شهداء و جانبازان و کتاب‌های متعددی که در این زمینه به رشته تحریر درآمده، همگان را به مطالعه این خاطرات توصیه نمود. حجت‌الاسلام والمسلمین محمدیان در ادامه به خلقت آدم و اعتراض ملائکه پرداخت و آجایی که خداوند سبحان می‌فرماید: «من چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید» را اشاره به جهاد اکبر و مبارزه با هوای نفس ارزیابی نموده و ضمن ذکر مثال‌هایی از اولیای الهی و شهدا در تبیین

آثار پر برگت روحی و معنوی اعتکاف در فصل خودسازی و تزکیه نفس

زبان سرخ گوید درد دل را

راه دوم به نفع خودم بود و انتخابش کردم. کوچولوام واقعاً مرا اذیت کرد و کلافه که با دادوبیداد بلند شدم و رو به دخترم گفتم الان من با تو چیکار کنم؟ و دخترم انگشتش را گذاشت روی لبsh و گفت می‌توانی یه دونه ماچم کنی!؟!

راستی، محبت همیشه جواب می‌دهد

تعاریف می‌کرد یکبار به خاطر کاری دختر کوچولوام واقعاً مرا اذیت کرد و کلافه که با دادوبیداد بلند شدم و رو به دخترم گفتم الان من با تو چیکار کنم؟ و دخترم ولی او یکی از بهترین دوست‌های معتقد‌گشایی ام شد.

و حالا در کمال نایاوری یا باید از آن معتقد یک چک‌آبدار می‌خوردم یا در یک عمل انتحراری به آغوش می‌کشیدمش و یک‌دانه سرش را ماج می‌کردم و البته

پنجره را تا آخر باز کرده بود و تا ته مسجد مشخص بود، رفتم که پنجره را بیندم، انگار که قبل از بنده کس دیگری به او تذکر داده باشد فریاد زد چکار می‌کنی، گفتم به بیرون دید دارد، دارم کمی می‌بندمش، چادرش را زد زیر بغلش و یک‌جوری از جایش بلند شد که یکدستی هم نه دودستی بیاید بزند در گوشم، که کوچک‌جاست این وقت شب آدمی که تویی دانشگاه بخواهد ما رو ببینه، که در آن واحد یاد خاطره‌ای جالب از یک مادر افتادم.

آمده شدن ژتون برایتان می‌آورم پایین و تحویلتان می‌دهم، به اندازه لحظه‌ای فکر احساس کردم جایگاه خادمی را تا حدودی دریافت کرده‌ام و نگاه معتقد‌گشایی که منتظر بود مثل دقایقی پیش با او جزوی‌حث کنم دیدنی شده بود.

آرام شد و گفت نه خودم می‌آیم فقط دقیقش را بگو تا بیایم و باز ادامه دادم، خیر نیاز نیست شما بفرمایید کجا نشسته‌اید تا به‌محض آمده شدن برایتان بیاورم، گفت و رفت، چقدر جالب است در عرض سه ثانیه می‌شود بزرگ شوی و در همان سه ثانیه کوچک

خدایا لطفاً ...

در این مدت با خودم مرور کردم واقعاً کسی که مسئولیت خادمی به عهده می‌گیرد باید چقدر و تا کجا مفهوم خادمی را نفهمد و عمل کند چقدر و چندنفر باید عاشق کاری باشد که پذیرفته، منتظر چه چیزهایی باشد تا مقام خادمی نمونه‌اش کند، در همین فکرها قدم می‌زدم که برگشت، نفس‌نفس‌زنان این پله‌ها واقعاً نفس‌گیر بود، آمدم ژتون‌هایم را بگیرم، وای خدایا هنوز بچه‌ها ژتون‌ها را نیاورده بودند.

با کمال احترام گفتم شرمنده حاضر نشده است، با توبی پر و قیافه‌ای محکم و حسابی حق به جانب جواب داد پس من دیگه بالا نمی‌آیم، بنده هم با تمام آرامش و لبخند از جایم بلند شدم و گفتم پس وظیفه بنده چیست؟! بنده به‌محض

یا باید قبول کنی خادمی و وظیفه‌ات، تأکید می‌کنم وظیفه‌ات خادمیست یا فقط یک اتیکت بچسبانی روی لباس است که توجه توجه بنده خادم است.

آمد برای ثبت‌نام با دو نفر همراه، نزدیکای سحر بود دو تا پک بیشتر نمانده بود شروع کرد دعوا و دادوبیداد و هر چه گفت جواب‌هایم هم منطقی بود و توجیه‌کننده ولی از طرفی ایشان هم حق داشت آخر هم گفت گزارش‌ستان را رد خواهم کرد، اعتکافی که شروع شد با این همه بی‌نظمی باشد واقعاً خدا به خیر کند، بدشانسی ژتون‌مان هم تمام شده بود، ادامه داد حالا کی بیایم ژتون‌هایم را بگیرم، گفتم: ان شالله نهایتاً تا هدقیقه دیگر آمده می‌شود، لطفاً بیایید و بگیرید، رفت و داخل مسجد مستقر شد.

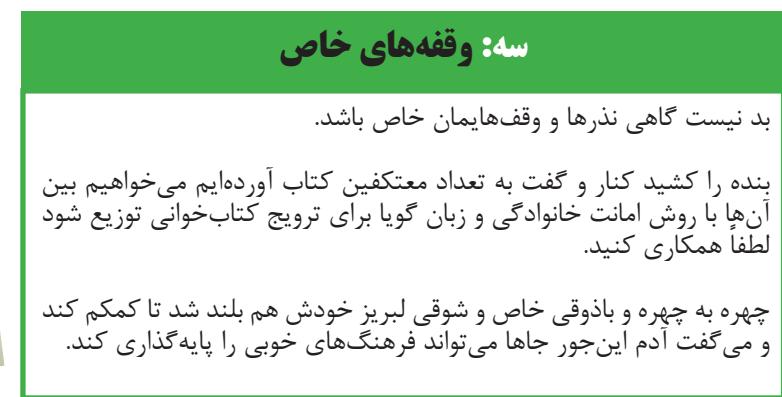

چهار: می‌توان پزشکی خادم بود

دکتر را صدا زدم

دکتر جان بیا برویم طبقه پایین چندنفری حالشان رویراه نیست.

دکتر آمد پایین برایش میز و صندلی آمده کردم تا بشنیدن و مريض‌ها یکی‌یکی بیایند تا ویزیت شوند ولی دکتر قبول نکرد و با تمام صبر و حوصله کیف پزشکی‌اش را بین معتقد‌گفین می‌چرخاند و پیش هر کدام از بدهال‌ها که می‌رسید ویزیتشان می‌کرد هر چقدر اصرارش کردم که در یک نقطه بشنیدن قبول نکرد که نکرد می‌گفت بین این معتقد‌گفین حرکت کردن خود ثوابی خاص دارد و اگر وظیفه بنده پزشکی‌ست و امروز به‌واسطه حرفاً در بین شما معتقد‌گفین هستم پس لطفاً اجازه بده با حرفاً‌هام برای خدا، خودنمایی کنم شاید گوشه چشمی نصیبم شد.

سه: وقفه‌های خاص

بد نیست گاهی نذرها و وقفه‌ایمان خاص باشد.

بنده را کشید کنار و گفت به تعداد معتقد‌گفین کتاب آورده‌ایم می‌خواهیم بین آن‌ها با روش امانت خانوادگی و زبان گویا برای ترویج کتاب‌خوانی توزیع شود لطفاً همکاری کنید.

چهره به چهره و بادوچی خاص و شوقی لبریز خودش هم بلند شد تا کمک کند و می‌گفت آدم این جور جاها می‌تواند فرهنگ‌های خوبی را پایه‌گذاری کند.

یکی از دانشجویان دانشگاه‌مان که همسر مدافع حرم حضرت زینب (سلام الله علیها) بود، هم بود تشریف اوردنده و برایمان اندکی از شهیدشان گفتند.

خدایا لطفاً یاری ام کن در این مسیر زندگی کنم.

آدم‌ها باطن‌شان اگر نمایان شود دیگر کسی به رویشان نگاه هم نمی‌کند چه برسد به اینکه بخواهند از آن چیزی که همراهشان هست هم بخواهند بگذرند خدایا چطور ستار بودند این قدر زیبا می‌شود...

نماز صبح شد، نماز را که خواندم و کارهایم که تمام شد به دیوار مسجد تکیه داده بودم و داشتم کارهای امروز را مرور می‌کردم که ان شالله کمی هم دعا بخوانم نمی‌دانم چطور شد که خوابم برد وقتی بیدار شدم چندین نفر چادرهای نمازشان را انداخته بودند رویم و چندین بالش و سجاده تا کرده زیر سرم بود بدون اینکه متوجه مهریانی‌شان شوم ولی اصلاً حس خوبی نداشتمن.

خوب و صفائی زینبی (سلام الله علیها) بود، دل برادرها آب، که برنامه ویژه خودشان را نداشتند ولی از دامن زن مرد به معراج رسید.

شاید این جور برنامه‌ها فقط باید برای ما خانم‌ها باشد و قوت قلبی خاص.

با شوقی عجیب آمد بین جمعیت و گفت اماده باشین انسالله تا دقایقی دیگر برنامه‌ای ویژه ما برگزار می‌شود. هر چقدر اصرار کردیم که بگوید چه خبر است نگفت که نگفت، سین برنامه را نگاه کردیم برنامه ویژه خواهان بود، ولی خداییش برنامه‌ای خاص فقط برای ما خانم‌ها با کلی حال

شروعندگی‌ام دوچندان شد و عرق بی مسئولیتی ام بیشتر.

ولی خودمانیم، مثل اینکه همه سرحال شده بودند، ذوق کرده بودند با سخنرانی عجیب و اخلاقی حاج آقا

احتمالاً ایشان این علم‌هایشان را هر جایی خرج نمی‌کنند و گرنه ما که نمازهای ظهر و عصرمان همین جاست!!

شاید هم حضور کسی بین معتکفین حاج آقا را به وجود آورد و شاید خواست چشم‌های جدید نشان‌مان دهد.

بعد از اجرای برنامه ویژه خواهان حال خیلی‌ها حسابی خوب شد.

نمی‌دانم چطور شد که همه فکر می‌کردند احتمالاً بنده که مجری برنامه بودم، باید آدم خیلی خوبی باشم که می‌آمدند جلو و از بندۀ حلایلیت می‌طلبیدند و التماس دعا داشتند.

گذشت.

از خدایی‌اش کم نخواهد شد.

و حالا دقیقاً زمان دعای امدادوود آن معتکف مرا به خودم آورد حتماً کسی هست که همیشه برای او گل بخرد شاید همسر و یا بابایش اصلاً گل فروشی دارند که با هدیه دادن یک گل به بندۀ چیزی از او کم نشد و بلکه به او افروز

خدایا تو هم که از خدایی‌ات چیزی کم نمی‌شود لطفاً اگر به خیر و صلاح بندۀ است نظری کن و ...

می‌گفت که از آیت الله قاضی، علمی را که قبل‌داشته و حالا نداشته را طلب می‌کرد.

آیت الله قاضی با ای اعتمتایی از این قضیه عور می‌کند و بقیه ماجرا بماند اما نکته این است که مقام عرفانی آیت الله قاضی بالاتر از این دست غیب گویی ها بوده است و عارفان حقیقی به دنبال این گونه آگاهی‌ها نبوده اند هر چند که آن را دارا باشند ولی مهم این بوده که اعتمتایی به این گونه امور نداشته اند. این‌گونه غرق شده بودم که بغل دستی ام سقطه‌ای به هم زد و گفت سخنران به این خوبی، حیف نبود اولش صدایشان طبقه دوم نمی‌آمد!!

تا حالا این گونه خاص و شنیدنی از حاج آقا فلاح رفیع نشنیده بودم

پای ثابت درس‌های نهج‌البلاغه و تفسیر بقره‌هایش بودم ولی امروز در اعتكاف طور دیگر سخن گفت، عجیب، نشنیدنی‌های شنیدنی، از عاشقی می‌گفت و شناخت معشوق، از دل‌بختگی و دل‌شناسی، نمی‌دانم شاید...

شاید...

مشغول رفت‌وآمد بین معتکفین بودم که ناگهان خشکم زد، ماجرای مردی را

گفت بله به آغوش کشیدمش و بوسیدمش داشتم نظرسنجی‌ها را جمع می‌کردم و تشکر کردم.

رفتم تا به مسجد، دستمال‌کاغذی‌ها تمام که شد برگشتم در مسیر برگشت دوباره دنبال همان معتکف گشتم و دورادور خودش بود و این بار با سردی نگاهش سری تکان داد.

یاد آن استادی افتادم که یادمان داده بود از خدایی که اینهمه دارد باید زیاد خواست زیرا هر چقدر هم که به ما بدهد

که دیدم سر سجاده یکی از معتکفین دوتا شاخه گل است به شوخی گفتم ما خودمان گل هستیم ولی گل‌های شما هم خیلی زیباست، خندید و سریع از کنارشان رد شدم.

وقت دعای امدادوود بود رفتم تا بین جمعیت دستمال‌کاغذی توزیع کنم یکی از گل‌هایش را به بندۀ هدیه داد، خیلی خوشحال شدم و وسط آن همه گریه و ناله با ذوق و شادی خاصی گفتم واقعاً برای خودم؟!

با گوششی چشم نگاهش می‌کردم و با خودم زمزمه کردم، یعنی می‌شود گهگاهی دل امام زمان(عج) هم برایمان تنگ شود بیانید گوششای بنشینند و نگاهمان کنند و لذت ببرند از اینکه ذکر و دل و فکرمان برای ایشان است؟!

بلند شدم که برrom سمت خوابگاه ولی نه می‌روم و سلام‌علیک می‌کنم و عذرخواهی به خاطر اینکه دیشب وقت خداخافطی ندیده‌مان به نیت اینکه اگر روزی جزو کسانی شدم که دل امام زمان(عج) برایم تنگ شد زحمت بکشند و قدم رنجه کنند و ...

نه، اینکه درست نیست. راستی چرا نباید این قدری بزرگ شوم که حتی حضورش را هم در کنم؟!

«بایران نمی‌شود اگر بگویم چه اعتكاف محشری بود»

سرم را بالا می‌آورم یکی از معتکفینی بود که دیروز برای وداع، ندیدمش و پرستار دوره‌ی دفاع مقدس بود، گمنام، دور از همه دغدغه‌ها گوششای به عبادت مشغول بود و با دوستش آمده بود و سن و سالی ازشان گذشته بود که گهگاه سر شوخی با آنها باز می‌کردم و نامشان را گذاشته بودم خانم‌های هجده‌ساله اصل، کلی با خنده هایشان به وجود می‌آمد.

داشت برای مسجدی‌ها تعریف می‌کرد گفتم به همین چند دقیقه دیدن‌تان هم قاعum و خدا می‌داند چقدر دلم برایتان تنگ شده بود، صحبت‌ها و تعریف‌هایش که تمام شد رفت سر صندلی نمازش و به ذکر مشغول شد.

غروب جمعه است دلم هوای خاص و ناب نورده‌دها و نور بالاهای معتکف را کرده.

ببینم تا حالا شده است که حالت با دیدن کسی خوب شود؟!

و حالا فکرش را بکن سه روز تمام حالم با دیدن حال‌های خوب، خوبتر می‌شده و حالا کسی نیست حالم را خوب کند.

جمعه‌ها هم که مسجد دانشگاه تعطیل است.

راهی مسجد حضرت امیر(علیه السلام) نزدیک‌ترین مسجد به دانشگاه می‌شوم

نمازم تمام می‌شود و در حال تسبیحات حضرت زهرا (سلام الله علیها) بودم که صدای آشنازی نظرم را جلب می‌کند

آرامش خیال

زیبا چشمه سفیدی

درد دل

کارشناسی ارشد جغرافیای طبیعی دانشگاه تربیت مدرس

وازت می خواست خودت خوندی کتاب رو، به اعضای خانواده و دوستات بدی بخونن، کتاب دو گوهر بهشتی پدر و مادر. چقدر این انسان قشنگ فکر کرده که چی هدیه بده، خیلی چیزی یاد می گیری تو این محفل. با دیدن این نوشته کنهگاری که به رحمت خدا امیدوار است از عابد مایوس به درگاه خدا نزدیکتر است. پیامبر رحمت (صلی الله علیه و آله)، تو آشتفتگی ذهنیت جرئت بهت میده با دست خالی وجود پر از گناه دستت رو بالا ببری و بگی «استغفار الله و اتوب و الیه». آره امروز یه دعا می کنم برای خودم، برای کسایی که تا حالا نیومدن به این محفل انس با خدا که سال دیگه باز به من توفیق بده باشم با وجودی پاکتر، کارنامه‌ای معقولتر و دلی با گناهان کمتر و سربلندتر باشم که خدایا تو که من رو دعوت کرده بودی، توبه من رو پذیرفتی، منم به قولم عمل کردم در یکسال گذشته.

توشهی یکسال بعد اعتکاف سال ۹۶ دستای خالی و یه چمدون و سجاده‌ام و وسائل سفرم نیست ...

زمانی قشنگ‌تر از خونه‌ی خدا و اعتکاف. همه داریم میریم جایی که دعوت شدیم شاید به واسطه یه کار کوچیک دعوتنامه‌ات اضاء شده که بیای خودتم میدونی دست خالیه، چیزی نداری! اما میدونی اویی که دعوت کرده خیلی مهربونه. می‌بینی اینایی که میان همه یه توشه سه روزه بستن برای سفری سه روزه آماده شدن. تو چهره‌ی همه خوشحالی رو می‌بینی، از دانش‌آموز تا افراد مسن‌تر همه یه شوق بزرگ دارن خلوت با معبود، خلوتی برای آمرزش و آرامش و رسیدن به کمال، خلوتی که بشینی یه برنامه خوب برای زندگیت بنویسی، یاد می‌گیری اینجا از خودت یه کوچولو بکدری از خودت و خواسته خودت. چیزای قشنگ می‌بینی، مادرایی که نگاه به مناجاشون با خدا یه انرژی زیادی رو بهت میده که برای رسیدن به اون آرامش تو هم تلاشتوبکنی به اون آرامش خیال برسی با خدای خودت خلوت کنی. بودن معتکفایی که کل سه روز رو خدمت می‌کردن و با چهره‌ی مهربون راهنمایی می‌کردن، معتقد‌گینی که به معتقدین مسن‌تر کمک می‌کردن. قشنگ‌ترینش معتقد‌گی بود کتاب هدیه می‌داد

همه‌ی ما تو روزمرگی زندگی، تو ماه و سال، خوشی و غم، گرفتاری کار، مشغله‌های درسی چنان غرق شدیم که برامون گذر ۳۰ روز ماه خیلی سریع شده، می‌گیم: ای بابا این ماهم تموم شد. اما شاید آنقدر که به تموم شدن ماه توجه می‌کنیم نمی‌گیم چه کار کردی برای دل خودت که آرامش داشته باشی؟ از بزرگترهای زیاد شنیدم اگه چیزی، جایی قسمت باشه اتفاق می‌افته، میری. اینجا و امروز بگم قسمت بود، سعادت بود، هر کدامش فرقی نداره خیلی قشنگه دعوت شی خونه‌ی خدا، با همه گناهان ریز و درشت و غفلت‌ها. باورم نمی‌شده با همه‌ی گرد و غباری که به دلمون هست امسالم به اعتکاف دعوت شدیم. سه روز هیچ دغدغه‌ای نیست فقط تو و خدای تمام گرفتاری، تمام دغدغه‌ها برای این سه روز متوقف می‌شده. یکی از معنی‌های اعتکاف یعنی توقف کردن در یک مکان. این توقف برای همه‌ی ما آدم لازمه، چون همه ما آدم‌اها به دنبال رسیدن به کمال و کامل شدن وجودمون هستیم، کجا و چه

اعتكاف در میقات

عاطفه سلطانی

کارشناسی ارشد هماتولوژی دانشگاه تربیت مدرس

سعی بین صفا و مروهات سد کرده است، به جغرافیای تو پناه آوردهام، آمده ام با همه‌ی سرگردانی هاجر، تا بندگی را «سعی» کنم از پسته‌های خویشتن تا قله‌ی قربانگاه اسماعیل وجود، این مسیر پر پیچ و تاب وصل تو را سعی کردن باید ...

و امید آن دارم ، سعی ما کنعنایان را بر ذکرتو در این میعاد و میقات حسن ختمانی باشد به مرده‌ی بازآمدن یوسفی گمگشته... آری تا لحظه مرگ چشم در راهم، از تو حسن ختم می‌خواهم ....

در وعده گاه بندگیت، میعاد عشق، هرچند به قول جلال آل قلم: این تنها «حسی» است و به «میقات» آمده است و نه «کسی» و به «میعادی»، چرا که «میعاد» جای دیدار است با دیگری، اما «میقات» زمان همان دیدار است و تنها با «خویشتن»، حال این خس به میقات آمده را بنگر که آمده است با عطش سال‌ها تا تو کمی عشق بنوشانی‌اش،

پناه آوردهام به جغرافیای تو... از کش و قوس همه‌ی نقشه‌های زمین با صحراءها و دریاها و شبه جزیره‌ها و مرزهایش که راه مرا بر

مشغول همین جمع‌ها و تفرق‌ها بوده‌ام و خویشتن را در میان آنها گم کرده‌ام، همان خویشتنی که واسطه‌ی وصل است، چرا که بارها گفته‌اند و شنیده‌ام که «من عرف نفسه فقد عرف ربه»، در جستجوی خویش به حریم خانه‌ات در آمدہام، حرمی که بی وقوف در عرفات و مشعر، به روی ما گشوده‌ای و اذن دخول داده‌ای و این شاید از برای آن است که وقوف واقعی را در احوال خویشتن باید کرد و اما بعد، از خویشتن خویش گذر باید کرد ... آمده‌ام با تو در خود بنگرم، نیمه‌ی رجب

پناه آوردهام به تو از تمام جغرافیای کویری وجودم، که خود را در قعر دره‌های تاریکش گم کرده‌ام ، به اقیانوس رحمت تو پناه آوردهام، به کوی و دیار تو، خانه‌ای که از آن تو آن توست و کدامین خانه است که از آن تو نباشد؟ با همه‌ی این نافهمی‌ها آمدہام و گوشه نشین خانه‌ای شده‌ام که سجده‌گاه توست، اینجا می‌مانم تا «ماندن» را از خودم برانم و شوق پرواز را مزه کنم، مقیم می‌شوم تا قیام از برای تو را بیاموزم، مثنی و فرادی ... و نمی‌دانم «فرادی» را چگونه در میان جمع مشق کنم که تمام عمر

از اربعین در اعتکاف؛ با اعتکاف تا اربعین

نگاه

برداشت سوم:

برداشت دوم:

برداشت اول:

جمع میان «ماندن» اعتکاف‌گونه و «رفتن» اربعینی، تنها در یک کلمه خلاصه می‌شود و آن کلمه، تنها «شهادت» است. تنها مشتاق «شهادت» است که از همه دلبستگی‌ها وابستگی‌ها دل کنده، جسم و روحش را به جنبش واداشته، تا در آن لحظه با شکوه، جسمش محبوس خاک، و روحش دخیل یار شود.

آری، تنها «شهید» است که می‌رود و تنها «شهید» است که می‌ماند. شاهدان پاکبازی که اگر شهید نشوند، می‌میرند.

السلام علیک یا آبا عبادِ اللهِ الحسین

زائر اربعین که باشی، باید بروی؛ باید، که نمانی؛ نباید که، بمانی. میهوتی و دل خسته، و به رسم دلدادگی، دل از ماندن‌ها شسته، و تمرین اطاعت و تمنای ولایت تمام و جواد است. بی هیچ هوایی، دل می‌بری از همه دلبستگی‌های هر روزه؛ و همه وابستگی‌های همیشه.

آری، اربعین توفیق زیارت است و فرست دلدادگی؛ با اربعین، می‌روی برای رهایی؛ که اربعین، مصدق‌تام و تمامی است برای «پیروزی خون بر شمشیر». اربعین تحقیر مرگ در برابر مومن است، پیش از تحقیر مومن در برابر مرگ. تحقیری با بهترین الگوها و زیباترین حمامه‌ها. با اربعین، جسمت را که به حرکت و امی داری، روحت محبوس حرم می‌شود. نه بالی می‌زند، نه پری می‌کشد و نه پروازی می‌کند تا...

معتكف که باشی، باید بمانی. در بندی و پای‌بسته، و به رسم بندگی در مسجدی نشسته، و تمرین عبودیت و تمنای روبیت تمام وجودت را آکنده. بی هیچ هوایی، دل می‌بری از همه دلبستگی‌های همیشه.

آری، اعتکاف توفیق عبادت است و فرست بندگی؛ در اعتکاف، می‌مانی برای رهایی؛ که اعتکاف، مصدق‌تام و تمامی است برای «موتوا قبل ان تموتوا». اعتکاف استقبال مومن از مرگ، پیش از استقبال مرگ از مومن است؛ مرگی با بهترین بازگشتها و زیباترین زنده‌شدن‌ها. با اعتکاف، جسمت را که حبس می‌کنی، روحت به جنبش درمی‌آید، بال می‌زند، پر می‌کشد، پرواز می‌کند تا...

اهمیت «موفقیت‌شناسی اقتصاد مقاومتی»

محمدعلی نژادیان

یادداشت

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت کارآفرینی

مردم قدر امنیت مرزی ایران را بدانند، زیرا هر فعالیت اقتصادی نیاز به امنیت دارد. اگر تولیدکنندگان احساس کنند هر لحظه ممکن است یک موشك به کارخانه‌ی آن‌ها یا شبکه‌ی توزیع و پخش آن‌ها در شهرستان‌ها اصابت کند، چه تعداد از افراد حاضر به سرمایه‌گذاری برای تولید هستند؟! یادمان باشد برای این‌که به شرایط و موقعیت امروز برسیم چه هزینه‌هایی پرداخت نموده‌ایم و به این‌فکر کنیم آیا واقعاً منابع کشور و حتی خود ما ظرفیت و تحمل هزینه‌های تکراری را داریم؟!

۶

۲- اگر بخواهیم ایران عزیز، از لحاظ فرهنگی و اقتصادی همیشه موفق باشد، باید هر فردی در درجه‌ی اول خالصانه طرز فکر خود را از خودپسندی به خداپسندی تغییر دهد و سلامت فرهنگی و اقتصادی را از خود شروع کند. در غیر این صورت تا اخلاق پشوتوانی فرهنگ و اقتصاد نباشد، کلیه‌ی سیستم‌های مکانیزه و بهروز، قانون‌ها، کیفرها و پاداش‌ها به بهبود و پیشرفت فرهنگ و اقتصاد، کمک مطلق نخواهد کرد و دلیل این موضوع این است که اگر فرد یا افراد جامعه قائل به اخلاق نباشد بهزودی راه فرار از سیستم و قانون را فرامی‌گیرد یا دل را به دریازده و بدون ترس از عاقبت کار به رانت، اختلاس، سوءاستفاده و... می‌پردازد. لذا مناسب است سیستم‌های مکانیزه، قانون و ابزارهای کنترلی به موازات اصلاح، گسترش و پرورش اخلاق در جامعه پیش روید تا مؤثر واقع شود.

۳- اراده و عزم ملی برای دوری از تجمل گرایی، استفاده از محصولات ایرانی و تحریم کالاهای خارجی که مشابه ایرانی دارد. قابل ذکر است که یکی از عوامل مهم و مؤثر استقامت ملت ایران در دوران جنگ تحمیلی عراق علیه ایران این بود که مردم نسبت به امروز بسیار اهل قناعت بودند و تجمل گرایی مثل امروز گسترش پیدا نکرده بودا

ج- اقداماتی که مناسب است اساتید اقتصاد، نخبگان و محققان و نویسندهای انجام بدهند:

با عنایت به اهمیت اقتصاد مقاومتی برای ایران، مناسب است صاحب نظران شیوه‌ی عرضه مطالب و راههای رسیدن به اهداف موردنظر در اقتصاد مقاومتی را با دقت و از همه‌ی ابعاد مورد بررسی قرار بدهند. لذا قطعاً هر محقق و پژوهشگری با توجه به امکانات و راه حل‌های موجود خود با توجه این امور خاصی به این موضوع ورود می‌نماید و مباحث مرتبط را طرح می‌کند. حال مناسب است یک موشك به کارخانه‌ی آن‌ها یا شبکه‌ی توزیع و پخش آن‌ها در شهرستان‌ها اصابت کند، چه تعداد از افراد حاضر به سرمایه‌گذاری برای تولید هستند؟! یادمان باشد برای این‌که به شرایط و موقعیت امروز برسیم چه هزینه‌هایی پرداخت نموده‌ایم و به این‌فکر کنیم آیا واقعاً منابع کشور و حتی خود ما ظرفیت و تحمل هزینه‌های تکراری را داریم؟!

قوی بودن اندیشه‌ها از لحاظ پشوتوانی فکری و اعتقادی است که نتایج بسیاری از جمله افزایش مسئولیت‌پذیری و تقویت غیرت دینی و ملی به همراه خواهد داشت.

۵- مراجع قضایی و بازرسی نسبت به جرم و فسادهای اقتصادی حساس‌تر و دقیق‌تر برخورد نمایند و با ریشه‌یابی و آسیب‌شناسی علمی ناهمجایی‌های اقتصادی و اجتماعی را بررسی کنند. همچنین رفع خلاهای قانونی و بازرسی دستگاه‌های نظارتی بر عملکرد مسیر اقتصاد نهادهای دولتی و عمومی از جمله؛ پیش‌نیازهای ضروری و واجب است تا دیگر شاهد «ران‌ها، اختلاس‌ها، زبرمیزی‌ها، حقوق‌ها و پاداش‌های غیرمتعارف» نباشیم و البته این موضوع باید به موازات تقویت اعتقدات به‌وسیله‌ی تحول در علوم انسانی و ابزارهای آموزشی و پرورشی باشد.

لذا مناسب است نمایندگان مجلس نیز تمام سعی خود را انجام بدهند تا قوانین متناسب با نیازهای روز وضع نموده و اگر خلاهای قانونی هست نسبت به رفع آن اقدام نمایند تا دیگر شاهد این نباشیم که یک گروهی فسادی در بدنه‌ی حکومت انجام بدنه‌ند و تازه به دنبال کشف خلاهای رفع آن باشیم.

۶- حفظ امنیت مرزی ایران همچنان که برقرار است از پیش‌نیازهای اساسی و مقدماتی برای هر نوع پیشرفتی است که با لطف پروردگار، فرماندهی کل قوا و مجاهدت رزم‌ندگان اعم از؛ ارتشی، سپاهی و... مجموعاً باعث ایجاد امنیت مطلق مرزی ایران شده است که باید برای حفظ آن هر روز با روش‌های جدیدتر اقدام نمود.

۷- آموزش، حمایت و ترغیب افراد جامعه برای رو آوردن به کارآفرینی و اشتغال‌زایی.

۸- ساماندهی سیستم اخذ مالیات: قابل ذکر است که در حال حاضر کارگران و کارمندان از اشاری هستند که قبل از این که درآمدی حاصل کنند مالیات خود را دقیق و بدون کموکاستی پرداخت می‌نمایند ولی افرادی که به «تولید، خرید و فروش، واردات و صادرات...» می‌پردازند و از جمله دلالان یا با راههای مختلف از مالیات فرار می‌کنند و یا مبلغی که به عنوان مالیات می‌دهند مبلغ واقعی نیست و ممکن است کمتر یا بعده‌تر بیشتر از چیزی که مالیات واقعی او است پرداخت نماید.

۹- مسئولین از بازی‌های جنابی و حزبی پرهیز نمایند زیرا در این شرایط حساس کشور و منطقه بزرگ‌ترین خیانت به مملکت است.

ب- اقداماتی که مناسب است مردم انجام دهند:

۱- مردم قدر امنیت مرزی ایران را بدانند، زیرا هر فعالیت اقتصادی نیاز به امنیت دارد. اگر تولیدکنندگان احساس کنند هر لحظه ممکن است یک موشك به کارخانه‌ی آن‌ها یا شبکه‌ی توزیع و پخش آن‌ها در شهرستان‌ها اصابت کند، چه تعداد از افراد حاضر به سرمایه‌گذاری برای تولید هستند؟! یادمان باشد برای این‌که به شرایط و موقعیت امروز برسیم چه هزینه‌هایی پرداخت نموده‌ایم و به این‌فکر کنیم آیا واقعاً منابع کشور و حتی خود ما ظرفیت و تحمل هزینه‌های تکراری را داریم؟!

راه می‌اندازند تا مردم درگیر جنگ شوند و فرصت تفکر، درباره‌ی استعمار قدرت‌ها را پیدا نکنند و در واقع بیدار نشوند تا آن‌ها بتوانند از منابع عظیمی که آن کشورها دارند سوءاستفاده کرده و آن‌ها را چپاول کنند و یا اینکه اسلحه‌های خود را به آن‌ها بفرمودند ولی در تفکر اسلامی مسیر اقتصاد مبتنی به هر قیمت و شرایطی نیست و بر اساس اصول انسانی و دینی پیش می‌رود. «اسلام به ذات خود ندارد عیبی؛ هر عیب که هست از مسلمانی ماست»

اهمیت اقتصاد مقاومتی

موضوع اقتصاد مقاومتی از دو جهت اصلی دارای اهمیت و قابل توجه است:

۱- مهم‌ترین اثر اقتصاد مقاومتی، اجتماع مسئولین جمهوری اسلامی ایران، اقتصاددان، محققان و... برای تمرکز به یک روش مشترک برای حل مشکلات اقتصادی، برنامه‌ریزی و تنظیم طرح‌های اجرایی برای آینده و چگونگی استفاده از منابع موجود داخلی است!

۲- اگر اقتصاد مقاومتی به درستی واکاوی شود و از آن نتایج درستی حاصل گردد، می‌تواند نیازهای اساسی کشور را حل کند.

اقدامات اولیه برای اقتصاد مقاومتی

الف- اقداماتی که مناسب است مجموعه دستگاه‌های وابسته به حکومت جمهوری اسلامی ایران انجام دهند:

۱- برای اجرای اقتصاد مقاومتی نیاز به یکسری پیش‌نیازها داریم و اصلاحات فرهنگی یکی از مهم‌ترین پیش‌نیازها است، چرا که برخی از معضلات فردی و اجتماعی بهصورت هشدار درآمده که باید هر چه سریع‌تر سامان داده شود!

۲- مراجع حکومتی و دولتها باید قدر این ملت مظلوم را که همیشه در شرایط حساس فدایکاری نموده و از جان و مال خود گذشته‌اند و این بهشت جاویدان است و بالاترین درجه‌ی آن که همان مقام و مرتبی است که از آن به «نژد خدا» تعبیر می‌شود. یعنی انسان، باتقوا در نقطه‌ی نهایی سیر تکامل خویش به جایگاهی می‌رسد که آنجا نزد خداوند است و در جوار رحمت اوست.

۳- مسئولین و دولتها صرفاً به دنبال طرح‌های کوتاه‌مدت که در دوره‌ی خود به بهره‌برداری می‌رسد نباشند و به دنبال طرح‌های بلندمدت و ریشه‌ای نیز باشند.

۴- دومنی پیش‌نیاز مهم برای پیشرفت ایران در همه‌ی زمینه‌ها از جمله؛ اقتصاد این است که باید یک جهاد فکری و تحول جدید در علوم انسانی انجام شود. زیرا تحول اقتصادی نیاز به کارهای جهادی دارد و پایه و اساس کارهای جهاد گونه،

یکی از دلایلی که خداوند انسان را آفرید، رسیدن انسان به رحمت است و کمال است و کمال نیز یعنی رشد و به فعلیت رسیدن استعدادهای فطری او در جهت قرب الهی. لذا یکی از اهداف رسیدن به کمال نهایی است و کمال نیز یعنی رشد و به فعلیت رسیدن استعدادهای فطری او در جهت قرب الهی است که پایین‌ترین درجه‌ی کمال نهایی، ورود به کمال نهایی است و بالاترین درجه‌ی آن که همان مقام و مرتبی است که از آن به «نژد خدا» تعبیر می‌شود. یعنی انسان، باتقوا در نقطه‌ی نهایی سیر تکامل خویش به جایگاهی می‌رسد که آنجا نزد خداوند است و در جوار رحمت اوست.

مخالفانش فشارهای اقتصادی بوده است. به عنوان مثال شورای امنیت سازمان ملل به تأسی از آمریکا از سال ۱۹۹۰ کشور عراق تحت زعمت صدام حسین را تحریم کرد و با تعمیق و تحکیم نظام تحریمها، مقدمات حمله به این کشور را در سال ۲۰۰۳ فراهم ساخت. ایالات متحده همچنین در سال ۱۳۹۱ تحریم‌های بی سابقه‌ای را علیه نهادهای مالی و بانکی ایران شروع کرد که منجر به ضربات شدیدی بر ارزش پول ملی و تولید و صادرات نفت کشورمان گردید. تورم متلاعقب این تحریم‌ها بیانگر این مسئله بود که مشکلاتی در نظام اقتصادی ایران وجود دارد که به محض قطع جریان نفت و تحریم کشورهای غربی سبب ایجاد اضطراب می‌کند. اقتصاد مقاومتی از این زاویه راه حل مسائل ماست. در تعریف اولیه، اقتصاد مقاومتی به معنای تکیه بر ظرفیت و امکانات داخلی همچون سرمایه‌های طبیعی و انسانی، نیروی کار و تجهیزات کارآمد برای مقابله با فشارها و آسیب‌های جهانی است. چنین اقتصادی بیشتر بر توسعه داخلی و تولید مردمی تکیه دارد و وابسته به نهادهای مالی در کشورهای غربی نیست. با این رهیافت می‌توان در برابر تحریم‌های مالی، پولی و بانکی غرب با کمترین بحران و تنفس ملی مقاومت کرد. به عنوان مثال، می‌توان کالاهای مصرفی همچون مواد خوارکی، پوشاش، وسایل منزل، خودرو و لوازم التحریر را که دارای تولیدات انبوه در داخل هستند، به کیفیت رضایت‌بخشی از نظر مصرف‌کنندگان رسانید و سپس برای صادرات آن به کشورهای منطقه اقدام نمود. بنابراین اقتصاد مقاومتی هیچ‌گاه به مفهوم ریاضت یا درون‌گرایی محض نیست و از مدل‌های مطرح توسعه در جهان با توجه به امکانات و شرایط بومی کشور استفاده می‌کند.

ترویج مارک‌های خارجی و اقبال عمومی نسبت به آنها دارد. همه این اثار منفی موردنموده متخصصین اقتصادی است؛ بنابراین بیانات رهبری، صرفاً شعار نیست و از یک پشتونهای مطالعاتی در علوم اجتماعی برخوردار است. تراز تجاری ایران در سال ۲۰۰۳ گذشته مثبت بود، اما این موضوع ناشی از گسترش تولید و فروش نفت است. حال آنکه در سال‌های اخیر تراز بازرگانی ایران اکثراً وضعیت منفی همراه با رشد واردات را نشان می‌داد. باید پذیرفت که جمهوری اسلامی ایران در این نظام کاستی‌هایی دارد. از این لحاظ کشور چین الگوی کارآمدی از رشد تولید ناخالص داخلی را به نمایش می‌گذارد. این کشور با تکیه بر امکانات و نیروی کار داخلی، دومین تولیدکننده بزرگ دنیاست و از همین موضع، برابری سیاسی و نظامی را در مقابل آمریکا و غرب دنیال می‌کند. آیت‌الله خامنه‌ای از سال ۱۳۷۸ که سنت نام‌گذاری سال‌ها را بنا گذاشت، تاکنون ۱۱ مورد از آن‌ها را به اسامی و اهداف اقتصادی اختصاص داده است. برخی از مخالفان جمهوری اسلامی این نام‌گذاری را شعاری و گونه‌ای از تبلیغات بی‌شمر حکومتی بر می‌شمارند، اما توجه طریفتر به این موضوع چنین ادعایی را رد می‌کند. رهبر انقلاب مشخصاً در پی یک گفتگو با شاعران عمومی در عرصه جامعه برای توجه به جایگاه تولید داخلی در سیاست‌های کلان نظام است. چنانکه عدم توجه به این بخش و ضعف در آن به طور مکرر موجب سوءاستفاده کشورهای مختص از حریه‌هایی چون تحریم و انزواج اقتصادی شده است تا از این رهگذر بر مشروعیت کارکردی جمهوری اسلامی تأثیر گذاشته و جایگاه آن را در بین مردم متزلزل کند. به یاد داشته باشیم که بخشی از راهبرد آمریکا برای سلطه بر

اقتصاد مقاومتی؛ شعار یا علم؟

هادی طلوعی

دانشجوی دکترای علوم سیاسی
دانشگاه تربیت مدرس

در ادبیات اقتصادی نسبت بین تولید و صادرات آن با واردات و مصرف اجناس خارجی با شاخص تراز تجاری ارزیابی می‌شود. برای این اساس اگر تولید داخلی و صادرات بیشتر از واردات باشد، تراز تجاری مثبت شده و در وضعیت بالعکس آن، با کسری تراز بازرگانی پیش خواهد رفت. گسترش خارج کشور، وابستگی به بنگاههای خارجی و تأثیرات مخرب فرهنگی و اجتماعی مانند ترویج مارک‌های خارجی و اقیال عمومی نسبت به آنها دارد. همه این آثار منفی موردنموده است. گفتنی است، اصلی اقتصاد اعلام نموده است. گفتنی است، دو موضوع تولید داخلی و واردات همبستگی تنگاتنگی با یکدیگر دارند. به نوعی که هرگاه تولید در یک کشور تنزل یابد و نتواند اجناس مصرفی مردم را تأمین کند، دولت متبوع آن ناگزیر به واردات روی آورده و ثروت‌ها و ذخایر خویش را برای گذران حیات اقتصادی هزینه می‌کند. در ادبیات اقتصادی نسبت بین تولید و صادرات آن با واردات و مصرف اجناس خارجی با شاخص تراز تجاری ارزیابی می‌شود. برای این اساس اگر تولید داخلی و صادرات بیشتر از واردات باشد، تراز تجاری مثبت شده و در وضعیت بالعکس آن، با کسری تراز بازرگانی، کشور به سمت افزایش هزینه‌ها پیش خواهد رفت. گسترش خارج کشور، وابستگی به بنگاههای رشد واردات را نشان می‌داد. باید پذیرفت که جمهوری اسلامی ایران در این عرصه کاستی‌هایی دارد.

بحران‌های عرقی و خونی

گاهی بحران قابل دیدن نیست، رؤیت نمی‌شود. این تیپ از بحران‌ها به آرامی حرکت می‌کنند، ولی ریشه‌ای از جنس فرهنگ هستند، همان بحرانی که ما به خاطر این دو ماه مشکی می‌پوشیم و عزا می‌گیریم. این بحران‌ها در لحظه‌ی شروع شاید کمی غمگین باشند اما آفرینندگان این سبک از بحران‌ها، بسیار راحت توجهات را به زمین بربزد و پرده‌های غفلت را از چشم مردمان جامعه کنار بزند. آری، حل این بحران‌ها کار مرد کهن نیست. مرد کهن نهایت می‌تواند و حاضر است که عرق بریزد، این تیپ از بحران نیازمند عرق نیست، تشنیه خون است.

بحران پیری. اما گاهی بحران قابل دیدن نیست، رؤیت نمی‌شود. این تیپ از بحران‌ها به آرامی حرکت می‌کنند، ولی ریشه‌ای هستند. شاید که نه، باید گفت مردم این شکل از بحران‌ها را حتی به آغوش می‌کشند! این بحران‌ها را بجزءی از بحران‌های نامهی طرفی؛ بحرانی که با واژه‌های روش‌نگرانه‌ی زیبا، آذین‌بندی شده است و آن چنان زیبا می‌نمایاند که آن را پذیرا می‌شویم. اما بعد از ۱۰ سال، ۲۰ سال، شاید هم ۱۰۰ سال و شاید چندین قرن رخ بنمایاند. ولی چون ذاتی سرطان گونه دارد، روزی قابل رؤیت می‌شود که دیگر کار از کار گذشته است. آن روز مرد کهن نمی‌تواند با مدیریت جهادی هم حتی، دست به جراحی جامعه بزند. آن روز باید حسین بن علی (علیه السلام) به مسلح کربلا برود تا شاید به جامعه کنار بزند. آری، حل این بحران‌ها کار مرد کهن نیست. مرد کهن نهایت می‌تواند و حاضر است که عرق بریزد، این تیپ از بحران نیازمند عرق نیست، تشنیه خون است.

امروز به جامعه تلکری وارد شد. آن روز دیگر برای جامعه کنار بزند. آری، حل این بحران‌ها کار مرد کهن نیست. یعنی گاهی بحران از دست مرد کهن نیز خارج می‌شود. بحرانی که راجع به آن صحبت کردیم قابل رؤیت بود؛ مثل روابط دختر و پسر، به بیان‌های خانواده که در حال فروپاشی است. این‌ها دیده نمی‌شود چون ارزش‌های جامعه در حال تغییر است. ارزش‌ها تغییر می‌کند و لی فطرت خدایی ما شوید...

علی حسنی

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت
سازمان‌های دولتی

بحران را ابانت از مسئله تعريف کرده‌اند. یعنی روز اول یک مسئله داریم، حلقه نمی‌کنیم. روز دوم به مسئله دویم گذاریم و حلش روز سوم، روز چهارم، سال چندم... و طی روزها و ماهها و سال‌ها مسائل ایجاد می‌شوند و لی حل نمی‌شوند، باقی می‌مانند و چنین می‌شود که بحران ایجاد می‌شود. ناگاه به باشند اما آفرینندگان این سبک از بحران‌ها، بسیار راحت توجهات را به سوی دیگری سوق می‌دهند تا بالآخره روزی که خون اباعبدالله الحسین (علیه السلام) در کربلا به زمین بریزد و پرده‌های غفلت را از چشم مردمان کشند که حتی فکر کردن به این حجم از مسائل، ذهن را خسته می‌کند؛ حل کردنش که کار مرد کهن است؛ مردی از تبار «آنچه نداریم».

اما باید گفت که این یک نگاه حداقلی به بحران است. بحران به همین سادگی‌ها (!) هم نیست. یعنی گاهی بحران از دست مرد کهن نیز خارج می‌شود. بحرانی که راجع به جاری دولت، بحران ساختمان‌های نامنی که توسط زلزله، آتش و دهها عامل دیگر با تهدید روبرو هستند، مثل بحران جمعیت،

شہید خدا پرست؛ شہیدی کہ بے خاک حساست داشت

دانشجوی کارشناسی ارشد پترولوزی دانشگاه تربیت مدرس

شادی نوری

لحظه زیارت شما و عجیب دل تنگتان شد.
لطفا امشب به خواب همسرتان سری بزینید،
ما قصد بدی نداشتیم ولی غم‌های همسرتان
تازه شد و دلش حسابی تنگ.
راستی ایام عید است واقعا دلت می‌آید بدون
عیدی از خانه تان بیرون برویم؟!

شہید خدا پرست. از اینکه قبل از آمدنش رفتی و وقتی آمد از بی شما بودنش خیلی سوال کرده و الان بیا و ببین دکترای فلسفه گرفته و زندگی الحمد لله خوبی دارد.

راستی توفیق داشتم اجازه ندهم همسرت از جایش بلند شود و خودم از میهمانانت پذیرایی کرم.

پچھہ زیاد عکس یادگاری گرفتند ولی لحظه آخر، دم رفتن یک قول از همسر مهربانی گرفتم.

حاج خانم؟ به ما یاد داده‌اند و بسیار شنیده‌ایم شهدا در روز قیامت جایگاه خاصی دارند و وقتی وارد محشر می‌شوند مادر و پدر و همسر و فرزند خود را شفاقت می‌کنند، بچه‌ها از ما و شما زیاد عکس گرفتند ولی می‌شود روز قیامت وقتی که در پیش همسر شهیدتان آرام گرفتید ما فراموش نکنید و رو به شهید خدا پرست بگویید عکس‌هایی که امروز پیش شما از زیارت شما ثبت کرده را رو کند و ما را نیز از خاطرشن نبرد بشه؟ شهید خدا پرست جان، همسرتان با کلی پیچاندن قبول کرد.
به گمانم با این قول گرفتنم دلش رفت تا

خانواده‌تان بود و یک جعبه شیرینی و حاج آقا حائری شیرازی و خطبه‌ای که دلтан را برای یک عمر به هم گره بزند.

از اینکه در ماه عسلتان در پابوسی امام رئوف(علیه السلام) شهادت خواستید.

از اینکه به خاک حساست داشتید ولی به خاک مزار شهدا در بهشت زهراء (سلام الله علیها) نه از اینکه شنیده بود هر کس از امام حسین(علیه السلام) چیزی بخواهد دست خالی بزمی گردد و خداوند به شما یک امیر حسین هدیه داده.

جرئت کرم جسارت خرج کنم و از او بپرسم الان که نیستید هر وقت که دلش برای شما تنگ می‌شود چکار می‌کند پاسخ داد شما دلتنگی‌هایش می‌شده بودی که بین این همه خیلی دلش برایتان تنگ می‌شود خودتان بی‌معطابی به خواب‌هایش سر می‌زیند.

از خوابی که قبل شهادتتان دیده بود گفت و اینکه نیت کرد صدقه بگذارد و یادش رفت و خواهش از نیامدنتان برایش گفته از تنهایی امیر حسین هم گفت آقا خدا پرست، اقای

زانوهاش را نوازش می‌دهد ولی کمی محکم به گمانم درد قدیمی را در وجودش زنده کرده باشیم.

نگاهم که به نگاهش گره می‌خورد نفس عمیق کشیده می‌شود و او سرش را پایین می‌اندازد.

چقدر این خانه، این شمعدانی‌های قدیمی، این دیوارهای ترک خورده به نگاه او مانوس‌اند و ما مثل غریبه‌هایی بهت زده کنار پای زنی نشسته‌ایم که از سال ۲۶ دیگر بدون شما زندگی کرده و نکرده.

صدای آهنگینش رخصت نمی‌داد از چیز دیگری بپرسیم و به گمانم شما عاشق همین صدای متینش شده بودی که بین این همه دختر، او را برای خودتان خواستید و او نیز شما را برای یک عمر برای خودش.

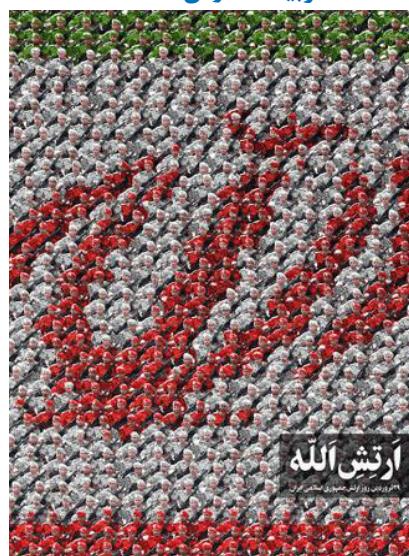
چقدر صبورانه، چقدر شیرین، چقدر ماندنی سخن می‌گفت.

از مراسم عروسی‌تان گفت که فقط

ارتش، کلمه طیبه

دانشجوی دکترای ریاضی کاربردی
دانشگاه تربیت مدرس

ارتش الله

از نفربرهای خود، قصد حرکت به طرف نیروهای ما را داشت که با تانک‌های مستقر در دره، در گیری‌های جدایی طلبانه عناصر ضد انقلاب قبل از آغاز رسمی جنگ، آمادگی خود را برای پاسداری از حریم ملت و ناموس و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران به منصبه ظهور گذاشته است و گواه این مدعای شهادت درجه دار لشگر ۹۲ زرهی خوزستان در تاریخ ۱۳۵۹ تیر که قبل از آغاز رسمی جنگ مظلومانه و با گمنامی، جان خود را در راه ایران و اسلام فدا کرد و کسی خبردار نشد و یا

به اسارت گرفته شدن خلبانی که برای حراست از مرزهای ایران پیش از ۱۸ سال رنج اسارت را تحمل کرد. ارتش در طول هشت سال جنگ نابرابر همیشه در نوک پیکان حملات ناجوانمردانه دشمن قرار داشته است و با خلوص نیت بدون هیچ توقعی جانانه از آبرو و شرف ایران و ایرانی در زمین و دریا و اسمان دفاع کرده است و از این جهت در پیشگاه باری تعالی را بری تعالی رو سفید و سرفراز است.

ارتش ایران چه در دوران انقلاب با پیوستن به مردم و بعد از آن در در گیری‌های جدایی طلبانه عناصر ضد انقلاب قبل از آغاز رسمی جنگ، آمادگی خود را برای پاسداری از حریم ملت و ناموس و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران به منصبه ظهور گذاشته است و گواه این مدعای شهادت درجه دار لشگر ۹۲ زرهی خوزستان در تاریخ ۱۳۵۹ تیر که قبل از آغاز رسمی جنگ

بدون هیچ توقعی جانانه از آبرو و شرف ایران و ایرانی در زمین و دریا و اسمان دفاع کرده است و از این جهت در پیشگاه باری تعالی رو سفید و سرفراز است. فعل بسیار خنده‌داری است که فردی بخواهد خدمات خالصهای ای از آغاز رسمی جنگ مظلومانه و با گمنامی، جان خود را در راه ایران و اسلام فدا کرد و کسی خبردار نشد و یا به اسارت گرفته شدن خلبانی که برای حراست از مرزهای ایران پیش از ۱۸ سال رنج اسارت را تحمل کرد. ارتش در طول هشت سال جنگ نابرابر همیشه در نوک پیکان حملات ناجوانمردانه دشمن قرار داشته است و با خلوص نیت

در یکی از روزهای گرم تیرماه سال ۱۳۶۶ در منطقه سومار دشمن بعثی اقدام به یک تک نمود که هدفش تصرف ارتفاع ۴۰۲ و کهنه ریگ بود. با از دست دادن این ارتفاعات پل هفت دهن و سه راه کاشی پور در تیر مستقیم دشمن قرار می‌گرفت که با عکس العمل به موقع گردن ۲۳۱ تانک از لشگر ۸۸ زرهی زاهدان به همراه دو گردن ۱۶۱ و ۷۶۵ مواجه شد. جواب هتاکی‌های دشمن با آتش تانک‌های گردن ۲۳۱ داده می‌شد و همچنین یک گردن توپخانه با آتش تهیه از نیروهای عمل کننده پشتیبانی می‌کرد.

آتش دشمن، بوسیله کاتیوشـا- توپخانه- خمپاره و تانک‌های دشمن بر روی ارتفاع ۴۰۲ و دره‌ی سان و آپا افزایش می‌یافتد ولی خدمه‌ی شجاع تانک‌های گردن ۲۳۱ بدون کوچک‌ترین ترسی جواب آتش را با آتش می‌دادند. فرماندهی گردن، سرگرد رستمی وضعیت حاضر را از طریق بی‌سیم به منطقه‌ی در گیری آمده بودند گزارش می‌کرد. من بعنوان فرماندهی گروهان،

اواعض خط را لحظه به لحظه به پاسگاه فرماندهی گروهان، فرماندهی اعلام می‌کردم. بالاخره مقاومت نیروهای خودی کارساز شد و دشمن در منطقه‌ی مربوی، دیگر قادر به تحرک مذبوحانه دشمن با ناکامی مواجه شد. هنگام عصر، گزارش شد که دشمن در دره‌ی سان و آپا با استفاده

آتش دشمن، بوسیله کاتیوشـا- توپخانه- خمپاره و تانک‌های دشمن لحظه به لحظه بر روی ارتفاع ۴۰۲ و دره‌ی سان و آپا افزایش می‌یافتد ولی خدمه‌ی شجاع تانک‌های گردن ۲۳۱ بدون کوچک‌ترین ترسی جواب آتش را با آتش می‌دادند. فرماندهی گردن، سرگرد رستمی وضعیت حاضر را از طریق بی‌سیم به فرماندهی قرارگاه غرب که به منطقه‌ی در گیری آمده بودند گزارش می‌کرد. من بعنوان فرماندهی گروهان، اواعض خط را لحظه به لحظه به پاسگاه فرماندهی اعلام می‌کردم. بالاخره مقاومت نیروهای خودی کارساز شد و دشمن در منطقه‌ی مربوی، دیگر قادر به تحرک مذبوحانه دشمن با ناکامی مواجه شد.

سال پنجم، شماره چهل و دوم نیمه دوم فروردین ۱۳۹۶، آوریل ۲۰۱۷

فناوری هسته‌ای یا فناوری موشکی؟!

نفوذ فکری، یزگ یزنده جنگ دوم جهانی

به مناسبت روز ملی فناوری هسته ای

حمدی مطہری

نکته‌ی جالب‌تر آنکه در صورتی که کشوری به این سلاح دست یابد عملای کار، تمام شده است و دیگر این اعضا شورای امنیت هیچ گزینه‌ی برتری جویی برای اعمال نظر خود نخواهد داشت و گزینه‌ی جنگ از روی میز آن‌ها برداشته می‌شود و بیشتر به تهدید بسنده می‌نمایند. اکنون به جز آمریکا، شوروی، انگلیس، فرانسه و چین که اعضای دائم شورای امنیت خودساخته‌اند و دارای حق وتو و فاتحان جنگ دوم جهانی بودند که همگی سلاح هسته‌ای دارند، تنها هند و پاکستان و کره‌ی شمالی به طور رسمی دارای سلاح هسته‌ای هستند.

طولانی مدت توانستند با اختلاف زمانی کمتر از چند ماه به آزمایش سلاح اتمی دست یافته و جزو کشورهای دارای سلاح اتمی قلمداد شوند اما اعضای دائم شورای امنیت که همان فاتحان جنگ جهانی دوم بودند به هیچ کشور دیگری اجازه ندادند که به این سلاح بازدارنده دست یابد تا بتوانند همواره بر جهان حکومت کنند و امیال خود را دیگر نمایند. نکته‌ی جالب‌تر آنکه در صورتی که کشوری به این سلاح دست یابد عملکار، تمام‌شده است و دیگر این اعضای شورای امنیت هیچ گزینه‌ی برتری جویی برای اعمال نظر خود نخواهد داشت و گزینه‌ی جنگ از روی میز آن‌ها برداشته می‌شود و بیشتر به تهدید بستنده می‌نمایند. اکنون به جز امریکا، شوروی، انگلیس، فرانسه و چین که اعضای دائم شورای امنیت خود ساخته‌اند! و دارای حق و تو و فاتحان جنگ دوم جهانی بودند که همگی سلاح هسته‌ای دارند، تنها هند و پاکستان و کره‌ی شمالی به طور رسمی دارای سلاح هسته‌ای هستند.

مناسب موجب فرار بخشی از دانشمندان آلمانی به سوی آمریکا شد. امریکایی‌ها حتی در توطئه‌های فریبینده‌ای، نظامیان آلمانی را مقاعد کردند که بهتر است به سرعت بر روی فناوری موشک فعالیت کنند که سریع جواب می‌دهد. این فناوری عملابرازی آمریکا خطر چندانی را در پی نداشت در حالی که لندن به شدت با موشک‌های آلمانی مورد اصابت قرار گرفت. اما در تمام این مدت آمریکا با تمام توان در حال ساخت بمب اتمی بود، سلاحی که قادر به تغییر سرنوشت تمامی جنگ‌ها بود. این سلاح و کشور دارای آن، هیچ رقیبی نداشت و هر کس این سلاح را در دست داشت قطعاً پیروز هر جنگی بود همان‌طور که آمریکا توانست فاتح زاین و جنگ جهانی دوم گردد. پس از این دوره، اغلب دانشمندان آلمانی مؤثر در برنامه موشکی هیتلر یا کشته شدند و یا با وعددهای عالی به آمریکا مهاجرت کردند و دقیقاً همان افراد پایه‌گذار فناوری موشکی برای آمریکا گشتند تا جایی که آپولو ۱۱ پایه‌ماد گذاشت. به عبارتی آلمانی‌های مهاجرت کرده به آمریکا، باعث شکست آلمان تا حد زیادی شدند در حالی که حاضر به انجام همان برنامه‌ها برای هیتلر نبودند. پس از اتمام جنگ جهانی، اوپنهایمر در آمریکا از ادامه‌ی پروژه منتهن کناره‌گیری نمود و فیزیکدان همکار وی ادوارد تلر، کار را ادامه داد و از طرفی سایر کشورهای فاتح جنگ، به سرعت بمب اتمی خود را ساختند اما از آنجا که این سلاح برگ برنده هر کشوری بود که آن را داشت، اجرازه ساخت به سایر کشورها از جمله شکست خوردهای جنگ جهانی را ندادند که هنوز هم پس از حدود ۷۲ سال از پایان جنگ جهانی دوم، همچنان کشورهای شکست خورده همچون زاین، آلمان و ایتالیا دارای بمب اتمی نیستند. هر چند که پاکستان و هند در یک رقابت فوق سری و در سال‌های جنگ جهانی دوم، آلمان به شدت در پی سلاح‌های جدید مبتنی بر علم فیزیکدانان خود بود چرا که یک‌سال قبل از آغاز جنگ جهانی در سال ۱۹۳۸ آنوهان، فیزیکدان آلمانی به جرقه‌های اولیه امکان تولید سلاح هسته‌ای دست یافته بود. به خصوص هایزنبرگ به عنوان یک فیزیکدان نابغه بر روی طرح این سلاح، فعالیت می‌کرد که اعجاب‌آورترین سلاحی بود که بعدها بمب اتمی نام گرفت. به طور همزمان ایالات متحده نیز در پی دستیابی به همین نوع سلاح بود و از نامه فیزیکدان آلمانی یعنی اینشتین به رئیس جمهور وقت آمریکا - روزولت - متوجه ارزش و اهمیت این سلاح گردیدند و روزولت دستور اغاز پروژه منتهن را در ایالات متحده در قالب پروژه منتهن فیزیکدان که اصالت صادر کرد و اوپنهایمر فرمی فیزیکدان، که او نیز اصلتاً ایتالیایی بود پدران اصلی بمب اتمی لقب گرفند. اما در این رقابت که هر کسی زودتر به نتیجه می‌رسید، کار رقیب تمام شده محسوب می‌شد، کارهای دیگری هم باید به موازات تلاش علمی و نظامی انجام می‌شد. در رقابت بسیار عجیب و پر ماجرا، آمریکا به کمک دانشمندانش که صاحب نفوذ فکری بر فیزیکدانان آلمانی بودند و با جانی قلمداد نمودن هیتلر - که پس از حملات هیروشیما و ناکازاکی معلوم شد دولت وقت آمریکا از هیتلر نیز جانی تر بود - توانست دانشمندان آلمانی خصوصاً شخص هایزنبرگ را و اوی نیز نظامیان آلمانی را مقاعد نماید که چنین سلاحی، عملیاتی و ممکن نیست و اگر باشد به زودی به دست نخواهد آمد و هیتلر بازدهی جنگ جهانی خواهد شد. این نفوذ فکری به همراه بستر سازی

